

Kossuth emlékkiállítás a győri Petőfi Sándor Ifjúsági Művelődési Központban

(1977. XII. 8—22)

A közgyűjtemények között feladatánál fogva a levéltár az az intézmény, melynek legkisebb a lehetősége a nagyobb közosségekkel való közvetlen kapcsolat megteremtésére. Mint a múlt, a történelem eredeti kútforrása rendkívül gazdag anyaggal egyszerre csak kevés emberrel képes közvetlen kapcsolatba kerülni. Komoly feltáró munka szükséges ahhoz, hogy egy-egy dokumentum megszólaljon: felvilágosítást, magyarázatot, útbaigazítást adjon. Emiatt hosszú időn keresztül csak tudományos kutatók forgatták a levéltárak múltat őrző írásos emlékeit.

Az utóbbi évtizedekben jelentős fordulat következett be a levéltárak életében és a levéltárosok munkájában. A levéltár állandó, sajátos tevékenységéhez fokozatosan kapcsolódott a közművelődésben való aktív részvétel. Az első lépést az eredeti forrásokkal is ismerkedő és azokat felhasználó, szakdolgozatot készítő egyetemi és főiskolai hallgatók munkájának segítése, valamint a helytörténet iránt érdeklődők számára összeállított történelmi olvasókönyvek, dokumentumkötetek kiadása jelentette. A levéltárnak a közéletbe történő egyre szorosabb bekapcsolódása az elmélyültebb oktatáson, a helytörténeti ismeretek gyarapításán, a haladó hagyományok megőrzésén fáradozó pedagógusok érdeklődését is kiváltotta. A történelemtanárok és a levéltárosok egymáshoz való közeledése gyümölcsöző együttműködést eredményezett. Az iskolák történelem szakkörei megismerkedhettek a levéltár munkájával, az őrzésben levő iratokkal, majd sor kerülhetett szakköri foglalkozásoknak, történelemóráknak a levéltárban való megtartására. Ezek a foglalkozások természetesen csak kisebb csoportokat képesek megmozgatni, s így jórészt csak azok a tanulók ismerkedhetnek a levéltár anyagával, akik különös érdeklődést mutatnak a helytörténet iránt. Ez magában is nagy jelentőségű, mely közvetve más tanulókra is kedvező hatást gyakorolhat. A cél azonban nemcsak a kiválasztott tanulók foglalkoztatása, hanem az egész tanulóifjúság elmélyültebb, maradandóbb történelemoktatásának elősegítése, a helytörténet iránti érdeklődés felkeltése, az ismeretek gyarapítása.

A tanulóifjúság iskolán kívüli nevelését elősegítő rendezvények között jelentős helyet foglalnak el a különböző jellegű és tárgykörű kiállítások. A történelmi, művészeti, néprajzi stb. kiállítások rendezése — érthetően — elsősorban a múzeum feladatkörébe tartozik. A levéltár a múzeum ilyen irányú tevékenységéhez már régóta készségesen nyújt segítséget. Adódhatnak azonban olyan esetek, amikor egy történelmi esemény, személy vagy egy témakör bemutatásához döntően levéltári anyag kell támaszkodni. Ilyenkor indokolt, hogy a levéltár a rendező szerv, mivel az írásos emlékeket elsősorban a levéltárosok tudják megszólaltatni, s védelmüket is ők tudják legjobban ellátni.

Az elmúlt évben szerencsésen találkozott össze a Győr-Sopron megyei levéltár elképzelése az MSZMP városi bizottsága, a városi tanács művelődésügyi osztálya és a városi TIT szervezet gondolatával egy *Kossuth emlékkiállítás* megrendezésére. A levéltár örömmel vállalta a megbízatást, a Petőfi Sándor Ifjúsági Művelődési Központ pedig készséggel adott helyet a kiállításnak. Az anyag gyűjtése során rendkívül gazdag és értékes iratok kerültek napfényre, melyek több mint egy évszázada hevertek érintetlenül a levéltár iratsomóiban. A kiválogatott iratok alapján szemléletes tájékoztatást tudunk adni *Kossuth Lajos*nak a reformkorban, valamint a forradalom és a szabadságharc idején kifejtett tevékenységéről, s egyben megyénk és városunk korabeli vezetőinek, lakosságának Kossuth-hoz fűződő viszonyáról, Kossuth politikájával kapcsolatos magatartásáról. A kiállítás Kossuth jelentőségének elmélyítése mellett Győr város és a megye korabeli történetének jobb megismeréséhez is hasznos ismereteket nyújtott. A tárlókban elhelyezett levéltári dokumentumokhoz fotómásolatok kapcsolódtak, amelyek Kossuthot és tevékenységének főbb színhelyeit ábrázolták. Az írásos emlékeket szervesen egészítették ki a Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár által rendelkezésünkre bocsátott Kossuth-kiadványok, valamint a MÁV Arany János Művelődési Háza gyűjtőkörének pénz-, érem- és képeslap-gyűjteménye.

A megnyitáskor zsűfólaság megtelt kiállítóterem a nyitvatartás egész ideje alatt bővelkedett látogatókban. Az örvendetes érdeklődést bizonyítja, hogy Győr városának szinte minden iskolája s a megye általános iskoláinak több történelmi szakköre is meglátogatta a kiállítást.

Sáry István